

24.5.2021

VN/13919/2021
VN/13919/2021-STM-2

Till regionförvaltningsverken, kommunerna, samkommunerna för social- och hälsovård samt Ålands landskapsregering

Bekämpningen av covid-19-infektioner i den gränsöverskridande trafiken när besluten om de inre och yttre gränserna ändras

Regeringen har fattat beslut om inresebegränsningar fram till den 15 juni 2021. Antalet passagerare som anlänt till Finland våren 2021 har varit en tiondel av antalet passagerare år 2019. Enligt regeringens promemoria Riktlinjer för en kontrollerad avveckling av de restriktioner och rekommendationer som införts till följd av covid-19-epidemin är det ändamålsenligt att fortsätta kontrollen vid de inre gränserna så länge det är nödvändigt och rimligt med tanke på folkhälsan. Målet är att först öppna trafiken mellan gränssamhällena och därefter både pendlingstrafiken och resor till familjemedlemmar och släktingar. När trafiken från tredjeländer öppnas beaktas EU:s rekommendationer och gemensamma strategi. (Bilaga 1)

Hälsosäkerhetsåtgärderna vid gränserna spelar en central roll i bekämpningen av covid-19-epidemin i Finland

Globalt pågår covid-19-pandemin fortfarande kraftigt. Vecka 18 (3–9.5.2021) var incidensen i Europeiska unionen i genomsnitt 274/100 000/14 dygn och i Finland var incidensen 53/100 000/14 dygn, fjärde lägst i regionen. Incidensen i Finlands närområden var betydligt högre: i Sverige 564/100 000/14 dygn, i Norge 109/100 000/14 dygn och i Estland 374/100 000/14 dygn. I Ryssland var incidensen 36/100 000/14 dygn. Globalt har det observerats flera virusvarianter, av vilka en del uppskattas sprida sig snabbare och ge upphov till fler allvarliga sjukdomsbilder än tidigare virusstammar.

Genom hälsosäkerhetsåtgärder riktade till resenärer som anländer från utlandet kan vi bekämpa spridningen av covid-19-infektioner och nya virusvarianter till Finland. Av alla covid-19-infektioner som konstaterats i Finland vecka 18 kom 7,3 procent från utlandet. Vidare utgjorde infektionerna orsakade av dessa 1,7 procent av alla smittfall.

Förfarandet måste anpassas till ökningarna i trafikvolymen

Enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) är det kommunen som organiserar arbetet för att bekämpa smittsamma sjukdomar i sitt område. Sjukvårdsdistriktens samkommuner stöder kommunerna i arbetet. Regionförvaltningsverken samordnar och övervakar bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Social- och hälsovårdsministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 33
00023 Statsrådet

Sjötullsgatan 8
Helsingfors

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi/sv

Bekämpningen av smittsamma sjukdomar hör till rikets lagstiftningsbehörighet även på Åland, men med stöd av 30 § 9 punkten i självstyrelselagen sköter landskapet de uppgifter som hänför sig till bekämpningen av smittsamma sjukdomar på Åland.

I det styrbrev som social- och hälsovårdsministeriet sände den 30 mars 2021 beskrivs ett förfarande för bekämpning av covid-19-infektioner i den gränsöverskridande trafiken som går ut på att regionförvaltningsverken fattar beslut om obligatoriska hälsoundersökningar enligt 16 § i lagen om smittsamma sjukdomar (bilaga 2). Sedan dess har alla regionförvaltningsverk fattat beslut om hälsoundersökningar enligt 16 § i lagen. Besluten är för närvarande i kraft till den 31 maj 2021.

Social- och hälsovårdsministeriet bereder en ändring av lagen om smittsamma sjukdomar i syfte att ytterligare förbättra hälsosäkerheten i den gränsöverskridande trafiken. Beredningen bygger på att de som anländer till Finland har ett intyg över förhandstest eller gör ett test omedelbart vid ankomsten, och att de gör ett andra test efter en viss tid i landet.

Regionförvaltningsverken, kommunerna och samkommunerna för social- och hälsovård ska förbereda sig på att avveckling av begränsningarna i trafiken över de inre eller yttre gränserna kommer att öka antalet resenärer som förutsätter hälsosäkerhetsåtgärder vid gränserna. Även de beslut som destinationsländerna för den finländska turismen fattar om att avveckla inrerestriktioner kan öka antalet resenärer som reser ut ur Finland eller som återvänder till Finland. Processen för ankomst till landet ska planeras så smidigt som möjligt så att hälsosäkerhetsåtgärderna vid ankomsten i första hand riktas till personer som inte har ett intyg över förhandstest. När intygen avläses och passagerarna ges anvisning ska det användas elektroniska system. Personer som gjort ett förhandstest eller ett test omedelbart efter ankomsten ska hänvisas till ett andra test 72 timmar efter ankomsten till landet.

Beaktande av intyg över ett förhandstest

För att stoppa spridningen av covid-19-infektioner via trafiken till Finland rekommenderar Institutet för hälsa och välfärd ett förfarande som baserar sig på tester och frivillig karantän. Personer som reser in i Finland från högriskländer ska testa sig tidigast 72 timmar före ankomsten till landet eller omedelbart efter ankomsten. Enligt anvisningarna ska personer som reser in i Finland undvika nära kontakter och hålla sig i frivillig karantän i 14 dygn efter inresan. Rekommendationerna gäller inte personer som har haft covid-19 mindre än sex månader tidigare. Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar också att transportföretag och rederier som trafikerar Finland ska kräva att resenärer över 12 år som anländer till Finland ska visa upp ett intyg över ett negativt covid19-test innan de stiger ombord på trafikmedlet.

Elektroniska system

För att avläsa intygen över ett covid19-test och vägleda personer som anländer till Finland för provtagning kan användas nya elektroniska system. Finentry-tjänsten gör det möjligt att informera och samla in uppgifter om resenärer, boka tid för provtagning och följa upp genomförandet av testet. Social- och hälsovårdsministeriet rekommenderar att kommunerna och samkommunerna för social- och hälsovård börjar använda Finentry-tjänsten och informerar inresande om tjänsten.

Europeiska kommissionens förordning om digitala covidintyg börja gälla den 1 juli 2021. Covidintyget är ett verktyg för att bevilja och kontrollera vaccinationsintyg, intyg över ett förhandstest och intyg över genomgången covid-19. Intyget innehåller en digital QR-kod. Institutet för hälsa och välfärd samordnar ett projekt med uppgift att utveckla en avläsningsapplikation som hjälper att kontrollera intygets riktighet elektroniskt. Kommunerna och samkommunerna för social- och hälsovård ska vara beredda på att införa den teknik som behövs för att kunna avläsa och kontrollera EU:s digitala covidintyg, vilket är en del av hälsosäkerhetsprocesserna vid gränsövergångsställena. Processerna för inresa ska utvecklas så att intygen över ett förhandstest enligt det digitala covidintyget i första hand kontrolleras elektroniskt och personalresurserna används för att kontrollera intygen då det inte är möjligt att avläsa dem elektroniskt. För att avläsa intygen kan hjälp också tas av andra yrkesgrupper än yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller Gränsbevakningsväsendets personal.

Det andra testet efter inresan

Institutet för hälsa och välfärd har bedömt att ett covid-19-förhandstest eller ett test omedelbart efter ankomsten till landet tillsammans med ett till test som tas tidigast 72 timmar efter inresan minskar risken för smitta avsevärt. Kommunerna svarar för provtagningen för covid-19 inom sitt område. Testningen av personer som anländer till Finland från utlandet ligger i linje med målen i den nationella testningsstrategin för covid-19.

Regionförvaltningsverken, kommunerna och samkommunerna för social- och hälsovård ska i enlighet med 6 § i lagen om smittsamma sjukdomar använda sig av de metoder som lagstiftningen erbjuder och se till att inresande får vägledning för en andra provtagning av covid-19 tidigast 72 timmar efter inresan. Förfarandena ska utvecklas så att det går att följa upp om resenärerna har låtit sig testas en andra gång och att de personer som inte testat sig, kan nås. Att det andra testet genomförs kan säkras genom att uppgifterna om de inresande personer som hör till målgruppen för det andra testet lagras enligt 22 § i lagen om smittsamma sjukdomar i det register över sjukdomsfall som avses i 39 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Om förutsättningarna enligt 24 § 4 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar uppfylls, kan uppgifterna lämnas ut till den myndighet på vistelseorten som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar.

Kostnader

Av de resenärer som reser in i Finland samt de personer som har hemkommun i Finland eller som har en med hemkommun jämställbar rätt att använda offentliga hälsovårdstjänster i Finland tas inte ut någon avgift för ett covid-19-test. Enligt social- och hälsovårdsministeriets tidigare rekommendation ska kommunerna inte heller ta ut någon avgift av personer som misstänks ha insjuknat i covid-19 och som inte har hemkommun i Finland.

Regeringen har åtagit sig att ersätta de direkta kostnader som coronaepidemin och hälsosäkerhetsåtgärderna på gränsövergångsställena orsakar kommunerna och/eller sjukvårdsdistrikten så länge epidemiläget och hybridstrategin kräver det. Kostnaderna ersätts genom statens budgetförfarande.

Ytterligare upplysningar

Taneli Puumalainen, avdelningschef, fornamn.efternamn@stm.fi

Paula Tiittala, överläkare, fornamn.efternamn@stm.fi

Kanslichef

Kirsi Varhila

Överläkare

Paula Tiittala

Bilagor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riktlinjer för en kontrollerad avveckling av de restriktioner och rekommendationer som införts till följd av covid-19-epidemin: Regeringens promemoria 20.4.2021, http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-650-1 2. Ändringarna i lagen om smittsamma sjukdomar gällande obligatorisk hälsokontroll och lämnande av uppgifter Social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev 30.3.2021, https://stm.fi/-/stm-ohjeistaa-kuntia-ja-kuntayhtymia-tartuntatautilain-uusista-muutoksista-liittyen-pakolliseen-terveystarkastukseen?languageId=sv_SE
Distribution	<p>Kommunerna Samarbetsområdena inom social- och hälsovård Sjukvårdsdistrikten Landskapet Åland Institutet för hälsa och välfärd Regionförvaltningsverken Ordförandena för de regionala coronasamarbetsgrupperna</p>
För kännedom	<p>Inrikesministeriet Gränsbevakningsväsendet Tullen</p>

Kommunikationsministeriet
Traficom
Finavia
Finlands Hamnförbund
Rederierna i Finland rf
Finlands Skeppsmäklareförbund rf
Utrikesministeriet
Finansministeriet
Arbets- och näringsministeriet
Statsrådets kansli